



# **International GCSE Greek (First Language)**

## **Paper 1: Reading, Summary and Grammar**

Exemplars Pre-First  
Assessment

---

# International GCSE in Greek (9-1): Exemplars for Paper 1

---

## Contents

---

<b>Introduction</b>	<b>1</b>
<b>Question 1</b>	<b>2</b>
<b>Question 2</b>	<b>2</b>
<b>Question 3</b>	<b>4</b>
<b>Question 4</b>	<b>6</b>
<b>Question 5</b>	<b>10</b>
<b>Question 6</b>	<b>12</b>
<b>Question 7</b>	<b>13</b>
<b>Question 8</b>	<b>14</b>
<b>Question 9</b>	<b>18</b>
<b>Question 10</b>	<b>22</b>
<b>Question 11</b>	<b>26</b>
<b>Question 12</b>	<b>33</b>
<b>Mark scheme</b>	<b>36</b>



## Introduction

---

- The purpose of this pack is to provide teachers and students with some examples of responses to International GCSE Greek (9-1).
- The sample assessment materials which these responses are based on can be found on the Pearson website.
- In this pack, you will find a small sample of responses, an examiner commentary and the mark scheme for each question.
- The responses are all from students.
- If you have any enquiries regarding these materials or have any other questions about the course, please contact our subject advisor team on [TeachingLanguages@pearson.com](mailto:TeachingLanguages@pearson.com).



## PART ONE – READING

### Question 1

#### ΠΡΩΤΟ ΜΕΡΟΣ: Κατανόηση γραπτού λόγου

##### Πρώτο κείμενο

Να διαβάσετε την συνέντευξη που δημοσιεύτηκε σε διαδικτυακό περιοδικό. Να απαντήσετε στις ερωτήσεις που ακολουθούν με δικά σας λόγια, εκτός αν σας ζητείται «Να τεκμηριώσετε την απάντησή σας με μια πρόταση από το κείμενο».

- 1 Να ορίσετε το λόγο για τον οποίο τα μέλη της οργάνωσης «ΜΠΟΡΟΥΜΕ» σώζουν φαγητό.

#### Exemplar Response 1.1

- 1 Να ορίσετε το λόγο για τον οποίο τα μέλη της οργάνωσης «ΜΠΟΡΟΥΜΕ» σώζουν φαγητό.

Τα μέλη της οργάνωσης «ΜΠΟΡΟΥΜΕ» σώζουν φαγητό  
γιατί ώστε να το δώσουν σε ανθρώπους που το χρειάζονται

(Σύνολο για την Ερώτηση 1 = 1 μονάδα)

#### Examiner comment:

This response received 1 mark.

The candidate answered correctly and succinctly, avoiding lifting whole phrases from the source text. There is no superfluous information and the syntactical order of the information in the response matches the syntax used in the question.

### Question 2

- 2 Πώς νιώθει η κυρία Παπασταύρου για τη σπατάλη τροφίμων; Να τεκμηριώσετε την απάντησή σας με μια πρόταση από το κείμενο.

## Exemplar Response 2.1

- 2 Πώς νιώθει η κυρία Παπασταύρου για τη σπατάλη τροφίμων; Να τεκμηριώσετε την απάντησή σας με μια πρόταση από το κείμενο.

Η κυρία Παπασταύρου είναι ανεμπριμένη με την  
εξορία των τροφίμων αφού στο κείμενο αναφέρει πως  
"γινύθουν έφαση μ' αυτά σου έβαλα".

(Σύνολο για την Ερώτηση 2 = 2 μονάδες)

### Examiner comment:

This response received 2 marks.

The candidate earned two marks. One for identifying how Mrs. Papastavrou felt; one for substantiating the response with evidence from the text. The evidence, in the form of a quotation, was aptly indicated with quotation marks. Some spelling errors in the response did not interfere with communication and, as they were not linked to grammatical inflection either, they were not penalised.

## Exemplar Response 2.2

- 2 Πώς νιώθει η κυρία Παπασταύρου για τη σπατάλη τροφίμων; Να τεκμηριώσετε την απάντησή σας με μια πρόταση από το κείμενο.

αισθανόταν πως δεν αυτο δεν ήταν αρκετο  
Ηθελε να βοηθήσει περισσότερο και να βρει  
δόση στο πρόβλημα της φαεινής

(Σύνολο για την Ερώτηση 2 = 2 μονάδες)

### Examiner comment:

This response received 0 marks.

The candidate's response earned no marks. It did not identify Mrs Papastavrou's feelings towards food waste. The second part of the response did not follow logically from the first part. There is evidence that the candidate was not familiar with the practice of substantiating a response with a quotation from the source text.

### Question 3

- 3 (α) Σύμφωνα με την κυρία Παπασταύρου, ποιες 2 συνήθειες θα έπρεπε να υιοθετήσουν τα νοικοκυριά για να μην πετάνε τρόφιμα;

(2)

- (β) Πώς μπορούμε να είμαστε δημιουργικοί με τα τρόφιμα, για να αποφεύγουμε τη σπατάλη; Να τεκμηριώσετε την απάντησή σας με μια πρόταση από το κείμενο.

(2)

### Exemplar Response 3.1

- 3 (α) Σύμφωνα με την κυρία Παπασταύρου, ποιες 2 συνήθειες θα έπρεπε να υιοθετήσουν τα νοικοκυριά για να μην πετάνε τρόφιμα;

(2)

θα πρέπει να αποφεύγουν να αγοράζουν προϊόντα που τα βρίσκουμε σε μεγάλες ποσότητες μόνο και μόνο επειδή είναι πιο φτηνά. Επίσης να ξέρουμε πόσο χρειαζόμαστε από το κάθε προϊόν αυτός ώστε να μην αγοράζουμε περισσότερα.

### Examiner comment:

This response received 2 marks.

The candidate has identified two correct details. The first detail refers to the practice of not buying something just because it is cheap. The second detail refers to the practice of knowing the quantity that is needed and buying accordingly, therefore minimising waste.

### Exemplar Response 3.2

- 3 (α) Σύμφωνα με την κυρία Παπασταύρου, ποιες 2 συνήθειες θα έπρεπε να υιοθετήσουν τα νοικοκυριά για να μην πετάνε τρόφιμα;

(2)

Τα νοικοκυριά θα μπορούσαν να χρησιμοποιούν με  
ευστοχία τρόπους ένα ώρα μύλο, & φραγκορέας  
τα παραδείγματα για μαρμελάδα.

#### Examiner comment:

This response received 1 mark.

The candidate has provided only one detail. Careful reading of the rubric and understanding of what is expected will minimise the possibility of lost marks because of omission. Even though absence of the stress is not penalised in this section, it is advisable to indicate it consistently, so as it becomes standard good practice.

### Exemplar Response 3.3

- (β) Πώς μπορούμε να είμαστε δημιουργικοί με τα τρόφιμα, για να αποφεύγουμε τη σπατάλη; Να τεκμηριώσετε την απάντησή σας με μια πρόταση από το κείμενο.

(2)

Για να αποφεύγουμε τη σπατάλη μπορούμε να  
χρησιμοποιήσουμε ένα τρόφιμο με άλλο τρόπο για να  
δίνει κατ' εξοχήν χρήσιμο. "Πολλές φορές πεταίνε ένα αβούτο  
επειδή είναι λίγο κτυπημένο ή άρρωστο, αντί να βρούμε ένα τρόπο να  
το χρησιμοποιήσουμε αλλιώς, να φτιάξουμε π.χ. μαρμελάδα.

#### Examiner comment:

This response received 2 marks.

The candidate provided the correct response about creative uses of food. There was apt substantiation, which was indicated with quotation marks.

## Question 4

- 4 Να εξηγήσετε πώς χρησιμοποιεί το λόγο η κυρία Παπασταύρου για να μας πείσει πως η οργάνωση που ίδρυσε αντιμετωπίζει το πρόβλημα της σπατάλης «ολιστικά». Να εντοπίσετε στο κείμενο λέξεις ή φράσεις που τεκμηριώνουν την εξήγησή σας.

### Exemplar Response 4.1

- 4 Να εξηγήσετε πώς χρησιμοποιεί το λόγο η κυρία Παπασταύρου για να μας πείσει πως η οργάνωση που ίδρυσε αντιμετωπίζει το πρόβλημα της σπατάλης «ολιστικά». Να εντοπίσετε στο κείμενο λέξεις ή φράσεις που τεκμηριώνουν την εξήγησή σας.

Η κυρία Παπασταύρου χρησιμοποιεί πραγματικά  
 νούμερα για να μας δείξει τις σημαντικές προσπάθειες  
 και επιτεύγματα της οργάνωσης της. Για παράδειγμα  
 η φράση "έως σήμερα έχουμε σώσει πάνω από  
 900.000 κεριές φαντασμού" δείχνει τη μεγάλη  
 πρόοδο που δίνεται χάρη της "οργάνωσης  
 η οποία ασχολείται ολιστικά με τη σπατάλη.  
 Επίσης μας πείθει πως ασχολείται "ολιστικά"  
 με τη σπατάλη, χρησιμοποιώντας επίθετα που  
 τονίζουν ~~πώς~~ το πόσο ενάντια είναι στη σπατάλη.

Αναφέρεται σε περιστατικά όπως όταν μετά τις  
 εργασίες πέτουν πλατέες σελάτες φαγητά μετά  
 από δεξιώσεις και λέει πως δίνονται "έξωλη."  
 ■ έτσι δείχνει πως με την υργάνωση της  
 προσπαθεί να σώσει ένα τέλος στη σπατάλη του  
 φαγητού ξεκινώντας από το να σώσει αυτά που  
 περισσεύουν.

**Examiner comment:**

This response received 8 marks.

This is an individual response that covered important aspects of the holistic approach adopted by the organisation. The inclusion of data reinforces Mrs Papastavrou's commitment to her organisation's mission and is one important aspect of her holistic approach. The candidate identified the ways in which Mrs Papastavrou uses language to express her own engagement with saving food and redistributing it to those in need. The evidence selected supports the points being made quite well, although there are some omissions. This response would have been more comprehensive had the candidate addressed the educational aspect of the work that Mrs Papastavrou and her colleagues have undertaken.



## Exemplar Response 4.2

- 4 Να εξηγήσετε πώς χρησιμοποιεί το λόγο η κυρία Παπασταύρου για να μας πείσει πως η οργάνωση που ίδρυσε αντιμετωπίζει το πρόβλημα της σπατάλης «ολιστικά». Να εντοπίσετε στο κείμενο λέξεις ή φράσεις που τεκμηριώνουν την εξήγησή σας.

Η κυρία Παπασταύρου χρησιμοποιεί σαφώς τεχνικές για να πείσει τον κόσμο πως η οργάνωση ~~τη~~ λειτουργεί ολιστικά και αποτελεσματικά. Για παράδειγμα χρησιμοποιεί την φράση «η οργάνωση έχει πολλές δραστηριότητες» για να δείξει ότι η οργάνωση της βοηθάει πολύ κόσμο και επιμένει σε πολλές λειτουργίες ναρκωτικές, για να δείξει στους δέκτες ότι αξίζει να εμπιστευτεί και αυτή την οργάνωση διότι θα συμβάλει σε πολλές σημαντικές και ~~πολύ~~ <sup>πολύς</sup> κόσμος θα βοηθηθεί από αυτήν.

Επιπροσθέτως, γίνεται αναφορά ότι η οργάνωση της βοηθάει τα παιδιά να μην περνάει το χρόνο τους από το πρόβλημα στη θέση αυτή που έχει δοθεί στην οργάνωση: «ΜΑΚΡΟΥΝΕ» και η κυρία Παπασταύρου δείχνει ότι βοηθάει περαιτέρω την ~~οργάνωση~~ <sup>πολιτική</sup> αφού μαρκινάει και εκπαιδεύει τα παιδιά της. Έτσι, δείχνει ότι η οργάνωση νοιάζεται για τον εθελοντή, για την μαρκινά και για την βοήθεια σε αυτούς που είναι ανάγκη δείχνοντας ότι η οργάνωση αυτή έχει πολύ μεγάλη επίδραση στην πολιτική.

Τέλος, η κυρία Παπασταύρου συμπεριλαμβάνει τον σκοπό της στην αντιμετώπιση του προβλήματος σπατάλης πληροφώντας τον δημοσιογράφο ότι η οργάνωση «ΜΑΚΡΟΥΝΕ» έχει διασωθεί ενίοτε εκατομμύρια κέρδη για αυτούς που είναι ανάγκη, συμπεριλαμβανομένης της ανάγκης στην θέση επίδραση που προσφέρει η οργάνωση και ~~επιβεβαιώνει~~ <sup>επιβεβαιώνει</sup> ότι η οργάνωση της κάνει πολύ καλή δουλειά για την αντιμετώπιση των προβλημάτων.

(Σύνολο για την Ερώτηση 4 = 10 μονάδες)

### Examiner comment:

This response received 6 marks.

This response is lengthier in description than expected. In addition, the syntactical arrangement of the response, with overtly long sentences, does not contribute to the overall effectiveness of the argument. This answer focuses on one aspect of the question comprehensively but neglects to address the issue of the persuasive use of language adequately. The candidate has made a reasonable attempt to address the question and has only partially succeeded.

### Exemplar Response 4.3

- 4 Να εξηγήσετε πώς χρησιμοποιεί το λόγο η κυρία Παπασταύρου για να μας πείσει πως η οργάνωση που ίδρυσε αντιμετωπίζει το πρόβλημα της σπατάλης «ολιστικά». Να εντοπίσετε στο κείμενο λέξεις ή φράσεις που τεκμηριώνουν την εξήγησή σας.

Η κυρία Παπασταύρου ~~χαρακτηρίζεται~~ μπορεί να χαρακτηριστεί ως μια δυναμική ~~και~~ γυναίκα που συνήδονε ένα που μεγάλο πρόβλημα που αποτελεί ως ένα ~~παγκόσμιο~~ παγκόσμιο πρόβλημα. Η σπατάλη τροφίμων. Η κυρία Παπασταύρου ~~ίδρυσε~~ ~~μια οργάνωση~~ δημιούργησε ένα διαδικτυακό ~~πρώτο~~ περιοδικό που προσπαθεί να ενοητοποιήσει το κοινό της που για να αντιμετωπίσουν με το πρόβλημα της σπατάλης. ~~Εάν~~ Σε μια συνέντευξη η κυρία Παπασταύρου ρωτήθηκε πως εμπνεύστηκε με την ιδέα. Η κυρία Παπασταύρου απάντησε ότι ~~είναι~~ να βοηθήσω περισσότερο να βρω τη λύση στο πρόβλημα της πείνας".



Επιπρόσθετα η κωια Παπασταύρα συμβαίνει πως να ~~ειπαστε~~ χρησιμοποιημε για παραδειγμα χυπημενο και αριμα ερα'λο μπορουμε να κανουμε μαρμελάδα.

**Examiner comment:**

This response received 1 mark.

The candidate has misunderstood the question. Even though some of the information mentioned is true, it does not constitute a correct response, as it does not directly engage with the question.

## TEXT TWO

### Question 5

#### Δεύτερο κείμενο

Να διαβάσετε το απόσπασμα που ανήκει σε μια ιστοσελίδα του ιστότοπου της οργάνωσης «Μπορούμε». Να απαντήσετε στις ερωτήσεις που ακολουθούν με δικά σας λόγια, εκτός αν σας ζητείται «Να τεκμηριώσετε την απάντησή σας με μια πρόταση από το κείμενο».

**5** Να ορίσετε το στόχο αυτής της ιστοσελίδας.

### Exemplar Response 5.1

5 Να ορίσετε το στόχο αυτής της ιστοσελίδας.

Να προβάλει βήματα/ συμβουλές τις οποίες μπορεί να  
ακολουθήσει οποιοσδήποτε κατακνηκτόν για τη μείωση της σπατάλης  
του χρηστού.  
(Σύνολο για την Ερώτηση 5 = 1 μονάδα)

#### Examiner comment:

This response received 1 mark.

Even though the response is a little awkwardly expressed, it contains the correct detail.

### Exemplar Response 5.2

5 Να ορίσετε το στόχο αυτής της ιστοσελίδας.

Ο σκοπος αυτής της ιστοσελίδας είναι πως  
οι άνθρωποι πως να μειώσουν σπατάλη χρηστού.  
(Σύνολο για την Ερώτηση 5 = 1 μονάδα)

#### Examiner comment:

This response received 0 marks.

The language in this response does not convey information in a clear, unambiguous manner. There are inaccuracies and the lack of clarity is compounded by the successive use of «πως».

## Question 6 – question and mark scheme

- 6 Γιατί συχνά η αγορά προϊόντων σε χαμηλή τιμή δεν είναι έξυπνη κίνηση; Να τεκμηριώσετε την απάντησή σας με μια πρόταση από το κείμενο.

### Exemplar Response 6.1

- 6 Γιατί συχνά η αγορά προϊόντων σε χαμηλή τιμή δεν είναι έξυπνη κίνηση; Να τεκμηριώσετε την απάντησή σας με μια πρόταση από το κείμενο.

Η αγορά προϊόντων σε χαμηλή τιμή δεν είναι έξυπνη κίνηση γιατί στο τέλος αγοράζουμε ~~μείζον~~ περισσότερο από όσο χρειαζόμαστε και ~~πετάμε~~ τα πετάμε. "Παρόλο που μπορεί να είναι πιο φθηνό αυτό γραμμάριο, συνολικά θα είναι πιο ακριβά αν τελικά πετάτε μεγάλη ποσότητα απ'αυτά τα προϊόντα."

(Σύνολο για την Ερώτηση 6 = 2 μονάδες)

### Examiner comment:

This response received 2 marks.

This response has provided the necessary detail, which is properly substantiated with evidence from the text. This evidence, which is a direct quotation, should always be indicated with the use of quotation marks around the example used. Candidates are advised to observe the rules of punctuation and indicate quotation marks correctly.

## Question 7 – question and mark scheme

- 7 (α) Σύμφωνα με τον συγγραφέα της ιστοσελίδας, με ποιους δύο τρόπους ωφελείται το περιβάλλον από την προσπάθεια μείωσης της σπατάλης τροφίμων;

(2)

- (β) Πώς γίνονται επικίνδυνα για το περιβάλλον τα τρόφιμα που πετάμε; Να τεκμηριώσετε την απάντησή σας με μια πρόταση από το κείμενο.

(2)

### Exemplar Response 7.1

- 7 (α) Σύμφωνα με τον συγγραφέα της ιστοσελίδας, με ποιους δύο τρόπους ωφελείται το περιβάλλον από την προσπάθεια μείωσης της σπατάλης τροφίμων;

(2)

Μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε τα περισσεύματα τροφίμων για να φτιάξουμε λιπασmata, ώστε να έχουμε λιγότερα σκαπιδια και να βοηθήσουμε λιγότερο το περιβάλλον.

### Examiner comment:

This response received 2 marks.

This response provides information that identifies the ways in which food leftovers can be used to benefit the environment. Even though the candidate has merged the information in one sentence, the answer is unambiguous.

### Exemplar Response 7.2

- (β) Πώς γίνονται επικίνδυνα για το περιβάλλον τα τρόφιμα που πετάμε; Να τεκμηριώσετε την απάντησή σας με μια πρόταση από το κείμενο.

(2)

Τα τρόφιμα που πεταίνε ελευθερώνουν στην ατμόσφαιρα δηλητηριώδεις αορίες. "Τα τρόφιμα που πεταίνε αποτελούν 10-15% από τα απόβλητα στις βιομηχανικές χώρες και το βεσόνιο που εκπέμπουν δηλητηριάζει την ατμόσφαιρα."

**Examiner comment:**

This response received 2 marks.

This response provides the appropriate detail, which is substantiated with an example from the source text. For the sake of time management, candidates may use the opening and the closing words of the quotation, or only the relevant part, as indicated in the mark scheme. Candidates are also advised to use the Greek quotation marks.

**Question 8**

- 8 Να εξηγήσετε πώς χειρίζονται το λόγο οι συγγραφείς της ιστοσελίδας για να πείσουν τους καταναλωτές πως η αντιμετώπιση του προβλήματος είναι και δική τους ευθύνη. Να εντοπίσετε στο κείμενο λέξεις ή φράσεις που τεκμηριώνουν την εξήγησή σας.

**Exemplar Response 8.1**

- 8 Να εξηγήσετε πώς χειρίζονται το λόγο οι συγγραφείς της ιστοσελίδας για να πείσουν τους καταναλωτές πως η αντιμετώπιση του προβλήματος είναι και δική τους ευθύνη. Να εντοπίσετε στο κείμενο λέξεις ή φράσεις που τεκμηριώνουν την εξήγησή σας.

Η χρήση των ερωταυτημάτων στα ρήματα, για παράδειγμα "δωρίστε", "μείνετε", "φτιάξτε" δίνει σαν η αντιμετώπιση του προβλήματος βρίσκεται καθαρά στα χέρια των καταναλωτών και στις αρμόδιες τους εθνικές αρχές το θέμα.

Η επιρροή του Γερμανού καταναλωτή με δική  
 άρνη χώρας, της αδιαφορίας οι καταναλωτές φαίνεται  
 να είναι πιο ευαίσθητοι στην τιμή που αγορά το  
 δείγμα "(HSA; 20%)", χρησιμοποιούνται έτσι ώστε  
 να δείξει στους καταναλωτές πως δεν είναι  
 αρκετά ευεργετικοί ~~α~~ στην αντιμετώπιση του  
 προβλήματος ενώ μπορούν να, να ελπίζετε να  
 είναι.

Άλλες αυτές "Σταμιρίδα" ή "καταναλωτές"  
 χρησιμοποιούνται για να δείξουν επίσης στην  
 ερώτηση του καταναλωτή που καταναλωτών  
 χωρίς να ενοχλούνται, έτσι ώστε να τους ευχαριστήσουν  
 για αυτή τους την αγωγή και να τους  
 ευχαριστήσουν για το αποτέλεσμα.

### Examiner comment:

This response received 9 marks.

This response offers solid and persuasive explanation of how the writer creates effect through linguistic and structural techniques. The candidate identifies the use of the imperative as a device of persuasion that transfers the responsibility for these actions onto the consumers. The comparison to the habits of other societies is clearly pointed out as a mechanism that propels consumers into action. The evidence selected in the form of quotations is well integrated into the argument, it is precise and it fully supports the points being made. The occasional omission does not detract from the purposefulness of the argument.

## Exemplar Response 8.2

- 8 Να εξηγήσετε πώς χειρίζονται το λόγο οι συγγραφείς της ιστοσελίδας για να πείσουν τους καταναλωτές πως η αντιμετώπιση του προβλήματος είναι και δική τους ευθύνη. Να εντοπίσετε στο κείμενο λέξεις ή φράσεις που τεκμηριώνουν την εξήγησή σας.

Οι συγγραφείς της ιστοσελίδας μιλάνε σε 6<sup>ο</sup> πρόσωπο ενικού αριθμού, απευθύνονται στους αναγνώστες, τους κάνουν να νιώσουν ότι είναι παρών, διπλά τους τα τους συμβουλεύουν με τρόπους που μπορούν να αποφύγουν την βλαπτική φαγητά όταν καθημερινή τους ζωή. 'Ψυψίστε έξυπνα...' 'Μην αποφύγετε τα 'περίεργα' φρούτα και λαχανικά'. Μιλάνε προσωπικά στον αναγνώστη, κάνουντας του να νιώσει οικεία, άες και ακούει συμβουλές από ένα γνωστό του άτομο. Αναφέρονται σε μικρές καθημερινές πράξεις οι οποίες μπορούν να αλλάξουν δραστικά την καθημερινή βλαπτική τροφίμων από όλα τα νοικοκυριά, εργοστάσια, βιοτεχνία κλπ. Το κείμενο αναφέρεται σε όλες τις ηλικίες και ότι μόνο σε άτομα νεαράς ηλικίας, αλλά και σε νεότερα άτομα.



### Examiner comment:

This response received 6 marks.

The evidence selected is relevant to the one point made. There are some inaccuracies (the article does not use the second person singular) and some omissions (the last point is not substantiated). The response neglects to refer to comparative practices in the USA and relevant statistics, which the writers of the webpage employ as a compelling tool of persuasion. The conclusion is neither expanded upon nor substantiated with examples.

### Exemplar Response 8.3

- 8 Να εξηγήσετε πώς χειρίζονται το λόγο οι συγγραφείς της ιστοσελίδας για να πείσουν τους καταναλωτές πως η αντιμετώπιση του προβλήματος είναι και δική τους ευθύνη. Να εντοπίσετε στο κείμενο λέξεις ή φράσεις που τεκμηριώνουν την εξήγησή σας.

Για να πείσουν τους καταναλωτές στο πώς είναι η εξής για μην  
 αγοράζουμε προϊόντα τα οποία είναι πιο φτηνά καθώς οι τιμές θα αυξηθούν  
 αφού θα είναι πιο ακριβά αφού θα τα πωλούμε σε μεγάλη ποσότητα. Έτσι  
 να μάθουμε πότε στα αγαθά χρειάζεται το μαζικό καθώς η ημερομηνία λήξης είναι στην  
 μία πρόταση του καταναλωτή. Αξιοποιώντας το μαζικό καθώς πολλή τροφή  
 παραμένει βρεσνιά αν τοποθετηθούν στον κάδο. Να μην πετάμε το μαζικό  
 που περισσεύει στο εστιατόριο καθώς έχοντας ετήσιες μετρήσεις να πωλούν τα  
 περισσότερα μαζικά. Μπορούμε να εμείς διακινούμε τα αγαθά μας όπως  
 να μην πετάμε ένα κτήν ή χαλαρό μαζικό που να πετάμε με μεγάλη  
 Δεχόμαστε το περισσότερο μαζικό σε όλη μας, σωστά, καταναλωτή. Παραδίδετε  
 τις ιδέες σας στα παιδιά σας. Προστατευτείτε το περιβάλλον υγιεινών γευμάτων.



### Examiner comment:

This response received 1 mark.

The candidate does not answer the question. Some understanding of the content of the web page emerges but the all-inclusive response is basic and does not engage with the question. Questions which invite the candidate to comment on the use of language ought to include explanation of how the writer creates effect through linguistic and structural techniques, with no ambiguity. A full response must include the evidence, in the form of quotations that support the points being made.

### Question 9

- 9 Να συγκρίνετε τους τρόπους με τους οποίους τα δύο κείμενα χειρίζονται το θέμα της σπατάλης τροφίμων. Να εντοπίσετε στα κείμενα λέξεις ή φράσεις που τεκμηριώνουν την απάντησή σας. Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε μερικές από τις ιδέες στις απαντήσεις σας στις ερωτήσεις 4 και 8 για να κάνετε τη σύγκριση.

### Exemplar Response 9.1

- 9 Να συγκρίνετε τους τρόπους με τους οποίους τα δύο κείμενα χειρίζονται το θέμα της σπατάλης τροφίμων. Να εντοπίσετε στα κείμενα λέξεις ή φράσεις που τεκμηριώνουν την απάντησή σας. Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε μερικές από τις ιδέες στις απαντήσεις σας στις ερωτήσεις 4 και 8 για να κάνετε τη σύγκριση.

Το πρώτο κείμενο τιτλοφορείται "Πόλεμος ενάντια στην σπατάλη τροφίμων" και η λέξη "πόλεμος" ειδικεύεται μια πιο επιθετική και δραβτική προέχδση. Το δεύτερο κείμενο έχει τον τίτλο "Ο δεκάλογος της εξοικονόμησης φαγητού" και έχει χαρακτήρα συμ-βαλευτικό. Παρ'όλο που κα

τα δυο κείμενα έχουν ως βασικό τους θέμα την μείωση της βλαπτικής φαγητού, στο πρώτο κείμενο η κυρία Παπαεταύρου χρησιμοποιεί προσωπικές της εμπειρίες και πρακτικές για την αντιμετώπιση της βλαπτικής. "...έχουμε βάλει 900000 μερίδες φαγητού", "δεν άντεχα να βλέπω ανθρώπους να πετάνε στα βκουρίδια κάτι που δεν το χρειάζονται...". Στο δεύτερο κείμενο δίνονται απλές και πρακτικές συμβουλές για την εξοικονόμηση φαγητού όπως "πρωίστε εφύπνα", "αξιοποιήστε την κατάψυξη σας". Η κυρία Παπαεταύρου αφηρείται προσωπικές εμπειρίες από τη δράση της ομάδας "Μπορούμε" ενώ το δεύτερο κείμενο ειδικεύεται λύσεις για το φαγητό που περιβάλλει ή που δεν καταναλώνεται και τα δυο κείμενα δίνουν σημασία στην επιμόρφωση και στην αλλαγή τρόπου εκέψης και προέχδης με σκοπό τη μείωση της βλαπτικής, την αλληλοβοήθεια και τον εθελοντισμό.

(Σύνολο για την Ερώτηση 9 = 15 μονάδες)

### Examiner comment:

This response received 13 marks.

This is a very good response that considers perceptive comparisons between the texts, beginning with their respective titles. It offers a good analysis of commonalities (theme and purpose) and identifies clearly the differences in approach between the speakers/writers and the different ways in which they make use of linguistic and structural techniques. The candidate highlights the personal empirical tone of the first text and the advisory and practical

tone of the second. The evidence selected is balanced across both texts, it is precise, and it fully supports the points being made. Some repetition and omissions deprived this otherwise clear response of full marks.

## Exemplar Response 9.2

9 Να συγκρίνετε τους τρόπους με τους οποίους τα δύο κείμενα χειρίζονται το θέμα της σπατάλης τροφίμων. Να εντοπίσετε στα κείμενα λέξεις ή φράσεις που τεκμηριώνουν την απάντησή σας. Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε μερικές από τις ιδέες στις απαντήσεις σας στις ερωτήσεις 4 και 8 για να κάνετε τη σύγκριση.

Αρχικά, και τα δύο κείμενα αναφέρουν διαφορετικούς τρόπους αντιμετώπισης της σπατάλης φαγητού.

Το πρώτο ~~κείμενο~~ κείμενο είναι γραμμένο στο α' ενικό πρόσωπο αφού η κυρία Παπασταύρου μιλά για τον εαυτό της σε μια συνέντευξη. Με αυτό τον τρόπο μπορούμε να δούμε τα συναισθήματα της για την σπατάλη τροφίμων. Για παράδειγμα όταν ενίοτε θυμό όταν έβλεπε ανθρώπους να ρίχνουν φαγητό στο κάλαθο, "Γίνονται ελαχ με αυτά που έβλεπα." Επίσης μπορεί να μας τραβίσει το ενδιαφέρον και έτσι να την εμπιστευτούμε αφού ήταν εξοικειωμένη στην "Ελληνική Τράπεζα τροφίμων".

Επιπροσθέτως, το δεύτερο κείμενο μιλά κατευθείαν στον αναγνώστη και έτσι δίνει το εσθιαίον πως οι συγγραφείς <sup>ονσε</sup> αναφέρονται σε εμένα προσωπικά. Αυτό εμψυχώνει τον αναγνώστη και τον κάνει να νιώθει ξεχωριστός. Με αυτό τον τρόπο θα θεωρεί ο αναγνώστης τα λόγια των συγγραφέων ακόμη πιο αυθεντικά.

Αντιθέτως το δεύτερο κείμενο δεν είναι γραμμένο στο α' ενικό ~~πρόσωπο~~ πρόσωπο αλλά στο β' ή τυχόν ηθικό πρόσωπο.

**Examiner comment:**

This response received 8 marks.

Despite awkwardness in expression and insecure grammar, this response considers a range of comparisons between the texts. There may be some areas of ambiguity but there is evidence of independent thinking, especially in the third paragraph, where the candidate identifies the directness of the second text, which is deemed to be effective in inviting the reader to action. The concluding point however, which begins with "on the contrary", could benefit from some development as it is not clear how it fits in the overall argument. The evidence selected from the text lacks balance and the candidate stops short from drawing substantiated conclusions.

**Exemplar Response 9.3**

- 9 Να συγκρίνετε τους τρόπους με τους οποίους τα δύο κείμενα χειρίζονται το θέμα της σπατάλης τροφίμων. Να εντοπίσετε στα κείμενα λέξεις ή φράσεις που τεκμηριώνουν την απάντησή σας. Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε μερικές από τις ιδέες στις απαντήσεις σας στις ερωτήσεις 4 και 8 για να κάνετε τη σύγκριση.

Ενν πρώτο κείμενο, η κυρία Παπασταύρου βλάστησε σε ερωτήσεις κάποια κείμενα δημοσιογράφου. Εδώ βλέπουμε τις προσωπικές εμπειρίες ενός ατόμου. Έσο δεύτερο κείμενο γίνεται γενική αναφορά και για την απάντηση ερωτήσεων και δεν βλέπουμε προσωπικές εμπειρίες κάποιου ατόμου. Εδώ βλέπουμε πως το πρώτο κείμενο χειρίζεται καλύτερα το θέμα αφού οι αναγκαιότητες πείθονται από προσωπικές εμπειρίες.

Ευχαριστώ, βλέπουμε πως και τα δύο κείμενα θα θέαμας λένε πως πρέπει να ληφθούν μέτρα σε σύντομο χρονικό διάστημα. Εκφράζεται και στα δύο κείμενα η ανάγκη για εξοικονόμηση φαγητού.

Αξίζει να τονιστεί πως ο τρόπος παρουσίασης των θέματος είναι διαφορετικός στα δύο κείμενα. Στο πρώτο κείμενο, ~~χρησιμοποιείται~~ χρησιμοποιείται ~~πρώτα~~ α' ενικού αφού ο συγγραφέας εκφράζει τις προσωπικές του απόψεις σχετικά για το θέμα και το πως πρέπει να αντιμετωπιστεί. Αντιθέτως στο δεύτερο κείμενο χρησιμοποιείται ο πληθυντικός. Αυτό μας δείχνει πως το κείμενο διατάζει όλους τους ανθρώπους. Το θέμα των κειμένων αυτός εστιάζει: Πλαστικό στην αντιμετώπιση παρά στη πρόβλεψη.

**Examiner comment:**

This response received 4 marks.

The response considers obvious comparisons between the texts, but does not include any examples from the two sources, in order to substantiate the points being made. When the candidate emphasises the importance of “personal experience” in the first paragraph, the point remains undeveloped as it lacks supporting details. Some examples of “personal experience” and other relevant quotations illustrating the arguments regarding linguistic and structural features would have been a plus.

## PART TWO: SUMMARY

### Question 10

## ΔΕΥΤΕΡΟ ΜΕΡΟΣ: Περίληψη

- 10** Να διαβάσετε το άρθρο με θέμα τον τουρισμό στην Ελλάδα. Να συνοψίσετε με δικά σας λόγια τα κύρια σημεία που επισημαίνει το άρθρο. Να γράψετε περίπου 100-150 λέξεις.



## Exemplar Response 10.1

## ΔΕΥΤΕΡΟ ΜΕΡΟΣ: Περίληψη

10 Να διαβάσετε το άρθρο με θέμα τον τουρισμό στην Ελλάδα. Να συνοψίσετε με δικά σας λόγια τα κύρια σημεία που επισημαίνει το άρθρο. Να γράψετε περίπου 100-150 λέξεις.

Ο τουρισμός στην Ελλάδα δεν εστιάζει αποκλειστικά στο ναρκισσιστικό εγχείρημα της αύξησης του ΦΠΑ ή το αρραβωνιαστικό εγχείρημα της αύξησης των κερμάτων. Ταξιδιωτική δραστηριότητα εστιάζει στην σταθερή απροτίμηση των νέων τουριστών (Βρετανοί, Γερμανοί, Ιταλοί) προς την Ελλάδα και ιδιαίτερα στα νησιά. Οι Έλληνες αυξάνουν και αρραβωνιάζουν την αύξηση του τουρισμού τους στο μέλλον. Για αυτή όμως τη σταθερή απροτίμηση προς την Ελλάδα έρχονται και αρραβωνιάζουν εγχείρημα τα ταξιδιωτικά εγχειρήματα σε όλη την χώρα ή το γεγονός ότι οι τουρίστες αυξάνουν τις δαπάνες τους στην αύξηση του ΦΠΑ.

## Examiner comment:

This response received 6 marks.

This response identified, albeit a little too succinctly, the four main points required. It gained two marks for the quality of language, as, despite spelling errors and some syntactical awkwardness, communication was effective and without ambiguity.

## Exemplar Response 10.2

## ΔΕΥΤΕΡΟ ΜΕΡΟΣ: Περίληψη

**10** Να διαβάσετε το άρθρο με θέμα τον τουρισμό στην Ελλάδα. Να συνοψίσετε με δικά σας λόγια τα κύρια σημεία που επισημαίνει το άρθρο. Να γράψετε περίπου 100-150 λέξεις.

Το άρθρο αναφέρεται στον αριθμό εισισμών της Ελλάδας και επισημαίνει το γεγονός ότι παρά την αύξηση του ΦΠΑ αλλά και της προασυμίας κρίσης, οι εισισμοί δεν ~~ε~~ απασχολούν την προασυμίας τους από αφορά τις διακοπές τους σε ελληνικά εδάφη. Ο πρώτος δημοφιλέστερος προασυμίας καταγγέλλει πως είναι η Ελλάδα. Το φθινόπωρο μπορεί να επωφεληθεί κάποιο <sup>εάν εισέλθω</sup> ~~εάν εισέλθω~~ ~~εάν εισέλθω~~ επικαύρο και κρίσιμο καθημέριο γεγονός, καταγγέλλει τα καθημέρια εισισμών τις τελευταίες βδομάδες είναι καταγγέλλει ικανοποιητικά. Σημαντικό γεγονός όμως επωφεληθεί επίσης και οι πολιτικές εξελίξεις καθώς και ο φόβος ότι τρομοκρατικές επιθέσεις σε άλλες χώρες.

## Examiner comment:

This response received 4 marks.

The response is incomplete. Three points are extracted from a summary that does not have clear organisation. Syntax and grammar are not secure and give rise to some ambiguity, especially towards the end of the response. If four points are required, candidates ought to enumerate them, so that they do justice to their comprehension skills and avoid omissions, repetition or ambiguity.

## Exemplar Response 10.3

## ΔΕΥΤΕΡΟ ΜΕΡΟΣ: Περίληψη

- 10 Να διαβάσετε το άρθρο με θέμα τον τουρισμό στην Ελλάδα. Να συνοψίσετε με δικά σας λόγια τα κύρια σημεία που επισημαίνει το άρθρο. Να γράψετε περίπου 100-150 λέξεις.

Η Ελλάδα είναι διάσημη για τα καταπράσινα δάση, απίστευτα αρχαία μνημεία ~~ποταμίες~~ και τελίες παραλίες. Μάλιστα και είναι ~~το~~ καταλληλότερος τόπος για τουρισμό. Κάθε χρόνο επισκέπτονται άνθρωποι από όλη τη γη, είναι σαν αληθινό παράδεισο όπου μπορείς να ξεκουράσεις και να κάνεις πολλές δραστηριότητες. Η Ελλάδα επίσης προσφέρει πολλά ιδανικά πράγματα όπως το ποδόσφαιρο, κολύμπι στα γρασάκινα δάση και βόλτες στη φύση. Είναι το ιδανικό τόπο για διακοπές και καταπράσινα ερείκη υπάρχουν αρχαία νεότερη ζωή με αρκετή ευχαρίστηση.

## Examiner comment:

This response received 0 marks.

The candidate failed to answer the question and to provide a summary of points contained in the prescribed article. When there are no relevant points, then 0 marks are awarded for quality of language.



## PART THREE: GRAMMAR

### Question 11

#### ΤΡΙΤΟ ΜΕΡΟΣ: Γραμματική

**11** Να διαβάσετε τις ακόλουθες προτάσεις από τα κείμενα στο πρώτο μέρος και στο δεύτερο μέρος. Να ξαναγράψετε τις προτάσεις χρησιμοποιώντας τις λέξεις στην παρένθεση, χωρίς να αλλάξετε το νόημά τους.

Π.χ.

Πείτε μας πώς εμπνευστήκατε την ιδέα. (έμπνευσης)

**Πείτε μας ποια ήταν η πηγή της έμπνευσής σας.**

- (α) Απορούσα και θύμωνα πολύ μ' αυτά που έβλεπα. (ένιωθα) (1)
- (β) Σπαταλάνε μόνο τα καταστήματα φαγητό; (ευθύνονται) (1)
- (γ) Στην πράξη, η οργάνωση έχει πολλές δραστηριότητες (δραστηριοποιείται) (1)
- (δ) Ο λόγος για τον οποίο πετιούνται πολλά φρούτα και λαχανικά είναι επειδή δεν έχουν το «σωστό» μέγεθος, σχήμα ή χρώμα. (φταίνει) (1)
- (ε) Μάθετε πότε στα αλήθεια «χαλάει» το φαγητό. (ημερομηνία λήξης) (1)
- (στ) Χρησιμοποιώντας τα υπολείμματα τροφών για λίπασμα, μπορείτε να ανακυκλώσετε τα θρεπτικά συστατικά τους. (αν) (1)
- (ζ) Τα παιδιά μαθαίνουν το σωστό ακούγοντας αλλά και παρακολουθώντας τα καλά που γίνονται γύρω τους. (όταν) (1)
- (η) Αυτοί που προέβλεπαν δραματική μείωση των κρατήσεων προς την Ελλάδα λόγω της προσφυγικής κρίσης και της αύξησης του ΦΠΑ, δεν φαίνεται να επιβεβαιώνονται. (η πρόβλεψη) (1)
- (θ) Δημοφιλέστεροι ελληνικοί προορισμοί για πολλούς τουρίστες από το Ηνωμένο Βασίλειο είναι η Κρήτη, η Ρόδος, η Κως και η Κέρκυρα. (ξεχωρίζουν) (1)

- (ι) Ταυτόχρονα, η αύξηση του ΦΠΑ δεν επέδρασε αρνητικά στον τουρισμό.  
(η επίδραση)

(1)

### Exemplar Response 11.1

- 11 Να διαβάσετε τις ακόλουθες προτάσεις από τα κείμενα στο πρώτο μέρος και στο δεύτερο μέρος. Να ξαναγράψετε τις προτάσεις χρησιμοποιώντας τις λέξεις στην παρένθεση, χωρίς να αλλάξετε το νόημά τους.

Π.χ.

Πείτε μας πώς εμπνευστήκατε την ιδέα. (έμπνευσης)

Πείτε μας ποια ήταν η πηγή της έμπνευσής σας.

- (α) Απορούσα και θύμωνα πολύ μ' αυτά που έβλεπα. (ένιωθα)

(1)

Ένιωθα απορία και θυμό μ' αυτά που έβλεπα.

- (β) Σπαταλάνε μόνο τα καταστήματα φαγητό; (ευθύνονται)

(1)

Ευθύνονται μόνο τα καταστήματα για τη σπατάλη φαγητού;

- (γ) Στην πράξη, η οργάνωση έχει πολλές δραστηριότητες (δραστηριοποιείται)

(1)

Η οργάνωση δραστηριοποιείται πολύ στην πράξη.

- (δ) Ο λόγος για τον οποίο πετιούνται πολλά φρούτα και λαχανικά είναι επειδή δεν έχουν το «σωστό» μέγεθος, σχήμα ή χρώμα. (φταίνε)

(1)

«Λάθος»  
Το μέγεθος, σχήμα και χρώμα φταίνε για το ότι πετιούνται πολλά φρούτα και λαχανικά.

- (ε) Μάθετε πότε στα αλήθεια «χαλάει» το φαγητό. (ημερομηνία λήξης)

(1)

Μάθετε την αληθινή ημερομηνία λήξης του φαγητού.

(στ) Χρησιμοποιώντας τα υπολείμματα τροφών για λίπασμα, μπορείτε να ανακυκλώσετε τα θρεπτικά συστατικά τους. (αν)

(1)

Αν χρησιμοποιείτε τα υπολείμματα τροφών για λίπασμα,

(ζ) Τα παιδιά μαθαίνουν το σωστό ακούγοντας αλλά και παρακολουθώντας τα καλά που γίνονται γύρω τους. (όταν)

(1)

Τα παιδιά μαθαίνουν το σωστό όταν ακoύνε και παρακολουθούν τα καλά που γίνονται γύρω τους.

(η) Αυτοί που προέβλεπαν δραματική μείωση των κρατήσεων προς την Ελλάδα λόγω της προσφυγικής κρίσης και της αύξησης του ΦΠΑ, δεν φαίνεται να επιβεβαιώνονται. (η πρόβλεψη)

(1)

Η πρόβλεψη για τη δραματική μείωση των κρατήσεων προς την Ελλάδα λόγω της προσφυγικής κρίσης και της αύξησης του ΦΠΑ, δεν φαίνεται να επιβεβαιώνεται.

(θ) Δημοφιλέστεροι ελληνικοί προορισμοί για πολλούς τουρίστες από το Ηνωμένο Βασίλειο είναι η Κρήτη, η Ρόδος, η Κως και η Κέρκυρα. (ξεχωρίζουν)

(1)

Οι ελληνικοί προορισμοί που ξεχωρίζουν για πολλούς τουρίστες από το Ηνωμένο Βασίλειο είναι η Κρήτη, η Ρόδος, η Κως και η Κέρκυρα.

(ι) Ταυτόχρονα, η αύξηση του ΦΠΑ δεν επέδρασε αρνητικά στον τουρισμό. (η επίδραση)

(1)

Ταυτόχρονα, η αύξηση του ΦΠΑ δεν είχε αρνητική επίδραση στον τουρισμό.

(Σύνολο για την Ερώτηση 11 = 10 μονάδες)

### Examiner comment:

This response received 10 marks.

This is an excellent response that gained full marks. The candidate observed the requirements of the rubric and adhered to the conventions of grammar and correct spelling. With regard to question 11 (στ), it would have been better, if the candidate had indicated the omitted sentence with a set of dots indicating an ellipsis.

## Exemplar Response 11.2

### ΤΡΙΤΟ ΜΕΡΟΣ: Γραμματική

- 11 Να διαβάσετε τις ακόλουθες προτάσεις από τα κείμενα στο πρώτο μέρος και στο δεύτερο μέρος. Να ξαναγράψετε τις προτάσεις χρησιμοποιώντας τις λέξεις στην παρένθεση, χωρίς να αλλάξετε το νόημά τους.

Π.χ.

Πείτε μας πώς εμπνευστήκατε την ιδέα. (έμπνευσης)

Πείτε μας ποια ήταν η πηγή της έμπνευσής σας.

- (α) Απορούσα και θύμωνα πολύ μ' αυτά που έβλεπα. (ένιωθα)

(1)

Απορούσα και ένιωθα πολύ θυμό μ' αυτά που έβλεπα.

- (β) Σπαταλάνε μόνο τα καταστήματα φαγητό; (ευθύνονται)

(1)

Μόνο τα καταστήματα ευθύνονται για την σπατάλη φαγητού;

- (γ) Στην πράξη, η οργάνωση έχει πολλές δραστηριότητες (δραστηριοποιείται)

(1)

~~Η οργάνωση~~ Στην πράξη, η οργάνωση δραστηριοποιείται σε πολλούς τομείς.

- (δ) Ο λόγος για τον οποίο πετιούνται πολλά φρούτα και λαχανικά είναι επειδή δεν έχουν το «σωστό» μέγεθος, σχήμα ή χρώμα. (φταίνει)

(1)

Τα φρούτα και λαχανικά που δεν έχουν το «σωστό» μέγεθος, σχήμα ή χρώμα φταίνει για το πείραμά τους.

- (ε) Μάθετε πότε στα αλήθεια «χαλάει» το φαγητό. (ημερομηνία λήξης)

(1)

Η ημερομηνία λήξης μας δείχνει πότε στα αλήθεια «χαλάει» το φαγητό.

(στ) Χρησιμοποιώντας τα υπολείμματα τροφών για λίπασμα, μπορείτε να ανακυκλώσετε τα θρεπτικά συστατικά τους. (αν)

(1)

Αν χρησιμοποιείτε τα υπολείμματα τροφών για λίπασμα, μπορείτε να ανακυκλώσετε τα θρεπτικά συστατικά τους.

(ζ) Τα παιδιά μαθαίνουν το σωστό ακούγοντας αλλά και παρακολουθώντας τα καλά που γίνονται γύρω τους. (όταν)

(1)

Όταν τα παιδιά ακούνε και παρακολουθούν τα καλά που γίνονται γύρω τους, τότε μαθαίνουν το σωστό.

(η) Αυτοί που προέβλεπαν δραματική μείωση των κρατήσεων προς την Ελλάδα λόγω της προσφυγικής κρίσης και της αύξησης του ΦΠΑ, δεν φαίνεται να επιβεβαιώνονται. (η πρόβλεψη)

(1)

Η πρόβλεψη της δραματικής μείωσης των κρατήσεων προς την Ελλάδα λόγω της προσφυγικής κρίσης και της αύξησης του ΦΠΑ, δεν φαίνεται να επιβεβαιώνεται.

(θ) Δημοφιλέστεροι ελληνικοί προορισμοί για πολλούς τουρίστες από το Ηνωμένο Βασίλειο είναι η Κρήτη, η Ρόδος, η Κως και η Κέρκυρα. (ξεχωρίζουν)

(1)

Δημοφιλέστεροι ελληνικοί προορισμοί για πολλούς τουρίστες από το Ηνωμένο Βασίλειο που ξεχωρίζουν είναι η Κρήτη, η Ρόδος, η Κως και η Κέρκυρα.

(ι) Ταυτόχρονα, η αύξηση του ΦΠΑ δεν επέδρασε αρνητικά στον τουρισμό. (η επίδραση)

(1)

Ταυτόχρονα η επίδραση της αύξησης του ΦΠΑ δεν επέδρασε αρνητικά στον τουρισμό.

(Σύνολο για την Ερώτηση 11 = 10 μονάδες)

### Examiner comment:

This response received 6 marks.

Six sub questions earned marks and four did not. The four questions that did not merit any marks were: 11(δ), (ε), (θ) and (ι).

### Exemplar Response 11.3

#### ΤΡΙΤΟ ΜΕΡΟΣ: Γραμματική

- 11 Να διαβάσετε τις ακόλουθες προτάσεις από τα κείμενα στο πρώτο μέρος και στο δεύτερο μέρος. Να ξαναγράψετε τις προτάσεις χρησιμοποιώντας τις λέξεις στην παρένθεση, χωρίς να αλλάξετε το νόημά τους.

Π.χ.

Πείτε μας πώς εμπνευστήκατε την ιδέα. (έμπνευσης)

Πείτε μας ποια ήταν η πηγή της έμπνευσής σας.

- (α) Απορούσα και θύμωνα πολύ μ' αυτά που έβλεπα. (ένιωθα)

(1)

Ενιωθα πως θυμωμένος με όλα αυτά που έβλεπα

- (β) Σπαταλάνε μόνο τα καταστήματα φαγητό; (ευθύνονται)

(1)

Τα καταστήματα φαγητών ευθύνονται για σπατάλη

- (γ) Στην πράξη, η οργάνωση έχει πολλές δραστηριότητες (δραστηριοποιείται)

(1)

Η οργάνωση δραστηριοποιείται.

- (δ) Ο λόγος για τον οποίο πετιούνται πολλά φρούτα και λαχανικά είναι επειδή δεν έχουν το «σωστό» μέγεθος, σχήμα ή χρώμα. (φταίνε)

(1)

Φταίνε το μέγεθος, σχήμα και το χρώμα που πετούνται πολλα φρούτα και λαχανικά

- (ε) Μάθετε πότε στα αλήθεια «χαλάει» το φαγητό. (ημερομηνία λήξης)

(1)

Μαθετε



(στ) Χρησιμοποιώντας τα υπολείμματα τροφών για λίπασμα, μπορείτε να ανακυκλώσετε τα θρεπτικά συστατικά τους. (αν)

(1)

Αν χρησιμοποιείται το υπολείμματα τροφών  
για λίπασμα, μπορεί να ανακυκλωθεί  
τα θρεπτικά συστατικά τους

(ζ) Τα παιδιά μαθαίνουν το σωστό ακούγοντας αλλά και παρακολουθώντας τα καλά που γίνονται γύρω τους. (όταν)

(1)

Όταν τα παιδιά μαθαίνουν το σωστό παρακολουθούν  
και ακούγουν μαθαίνουν σωστά

(η) Αυτοί που προέβλεπαν δραματική μείωση των κρατήσεων προς την Ελλάδα λόγω της προσφυγικής κρίσης και της αύξησης του ΦΠΑ, δεν φαίνεται να επιβεβαιώνονται. (η πρόβλεψη)

(1)

(θ) Δημοφιλέστεροι ελληνικοί προορισμοί για πολλούς τουρίστες από το Ηνωμένο Βασίλειο είναι η Κρήτη, η Ρόδος, η Κως και η Κέρκυρα. (ξεχωρίζουν)

(1)

(ι) Ταυτόχρονα, η αύξηση του ΦΠΑ δεν επέδρασε αρνητικά στον τουρισμό. (η επίδραση)

(1)

η επίδραση

### Examiner comment:

This response received 0 marks.

The response did not earn any marks. Accuracy in the application of language is paramount in this section. Candidates are advised to observe the rules of spelling, especially when these are linked to grammatical categories. The position of the stress should be indicated in accordance to grammatical convention.

## Question 12

**12** Να διαβάσετε το κείμενο που ακολουθεί και να συμπληρώσετε τα κενά. Να βάλετε το ρήμα στο σωστό τύπο, στο σωστό τετράγωνο.

Το μεγαλύτερο μουσικό γεγονός που (π.χ.) ..... φέτος η Κύπρος (α) ..... χθες το βράδυ με πάνω από 20.000 θεατές να (β) ..... το "παρών"! Ο Αντώνης Ρέμος, η Δέσποινα Βανδή, η Έλενα Παπαρίζου, οι Μελισσες και ο Σάκης Ρουβάς, (γ) ..... για πρώτη φορά στην σκηνή του ΓΣΠ και (δ) .....

Η μουσική συνύπαρξη των μεγάλων αυτών καλλιτεχνών (ε) ..... ανεπανάληπτες στιγμές στο κοινό της Κύπρου, που είχε την ευκαιρία να (στ) ..... μια μοναδική συναυλία σε μία φαντασμαγορική σκηνή, που (ζ) ..... τους πάντες! Μόλις (η) ..... οι καλλιτέχνες, το κατάμεστο στάδιο (θ) ..... χειροκροτώντας με ενθουσιασμό! Για ακόμα μία φορά, δεν (ι) ..... οι σκηνές λατρείας στο πρόσωπο των τραγουδιστών.

### Exemplar Response 12.1

Π.χ.	φιλοξενώ	φιλοξένησε
(α)	πραγματοποιούμαι	πραγματοποιήθηκε
(β)	δίνω	δίνουν
(γ)	συναντιέμαι	συναντήθηκαν
(δ)	αποθεώνομαι	αποθεώθηκαν
(ε)	χαρίζω	χαρίσε
(στ)	απολαμβάνω	απολαύσει
(ζ)	καθηλώνω	κατήλωσε
(η)	εμφανίζομαι	εμφανίστηκαν
(θ)	ξεσηκώνομαι	ξεσηκώθηκε
(ι)	λείπω	έλειπον.

(Σύνολο για την Ερώτηση 12 = 10 μονάδες)



**Examiner comment:**

This response received 10 marks.

This is a perfect response that earned full marks. The candidate observed the rules of orthography, used the correct form of the verb and indicated the position of the stress correctly and consistently. The imperfect form used in the last sentence is acceptable in context.

**Exemplar Response 12.2**

Π.χ.	φιλοξενώ	φιλοξένησε
(α)	πραγματοποιούμαι	πραγματοποιήθηκε
(β)	δίνω	δίνετον
(γ)	συναντιέμαι	συναντήθηκαν
(δ)	αποθεώνομαι	αποθεώθηκαν
(ε)	χαρίζω	χάρισαν
(στ)	απολαμβάνω	απολάυσουν
(ζ)	καθηλώνω	καθήλωσαν
(η)	εμφανίζομαι	εμφανίστηκαν
(θ)	ξεσηκώνομαι	ξεσηκώθηκε
(ι)	λείπω	είδωσαν

(Σύνολο για την Ερώτηση 12 = 10 μονάδες)

**Examiner comment:**

This response received 7 marks.

This is a satisfactory response that earned 7 marks. The candidate did not use the correct form of the verb in (ε), (στ) and (ζ), where the third person plural was used instead of the third person singular. Occasional spelling errors, e.g. (γ), were within tolerance.

## Exemplar Response 12.3

Π.χ.	φιλοξενώ	φιλοξένησε
(α)	πραγματοποιούμαι	Πραγματοποιήσε
(β)	δίνω	Δίδου
(γ)	συναντιέμαι	συναντιστήκαν
(δ)	αποθεώνομαι	αποθεύσαν
(ε)	χαρίζω	χάρισε
(στ)	απολαμβάνω	απλάυσει
(ζ)	καθηλώνω	καθηλίσει
(η)	εμφανίζομαι	εμφανιστήκαν
(θ)	ξεσηκώνομαι	ξεσηκώθηκε
(ι)	λείπω	έλειψαν

(Σύνολο για την Ερώτηση 12 = 10 μονάδες)

**Examiner comment:**

This response received 3 marks.

The response earned 3 marks for sub questions (ε), (θ) and (ι). Valuable marks were lost either because the form of the verb was wrong, (β), or because the position of the stress was indicated incorrectly, e.g. (ζ), (η).

In general, exercises included in the grammar section require evidence of accuracy and knowledge as well correct application of language.

## MARK SCHEME

Question number	Answer	Mark
<b>1</b>	Ο λόγος για τον οποίο η οργάνωση σώζει φαγητό είναι για να το μοιράσει σε ανθρώπους που το έχουν ανάγκη	<b>(1)</b>

Question number	Answer	Mark
<b>2</b>	Any combination out of the two below.  Η κυρία Παπασταύρου δεν καταλαβαίνει γιατί οι άνθρωποι πετάνε το φαγητό. «Απορούσα....» OR Η κυρία Παπασταύρου θυμώνει πολύ. «... γινόμεουν έξαλλη μ' αυτά που έβλεπα».	<b>(2)</b>

Question number	Answer	Mark
<b>3(α)</b>	Any combination of two of the following.  Δεν πρέπει ν' αγοράζουν τις μεγάλες συσκευασίες απλά και μόνο επειδή είναι φτηνές. (1) Δεν πρέπει ν' αγοράζουν περισσότερο απ' αυτό που χρειάζονται. (1) Δεν πρέπει να πετάνε φαγητό που απλά δεν φαίνεται τέλειο. (1)	<b>(4)</b>
<b>3(β)</b>	Αντί να πετάμε τα παραγινωμένα φρούρα, μπορούμε να τα χρησιμοποιούμε διαφορετικά. (1)  «...να φτιάξουμε π.χ. μαρμελάδα». (1)	

Question number	Indicative content	Mark
4	<p>Suggested answer:</p> <p>Η κυρία Παπασταύρου χρησιμοποιεί το ρήμα «εννοώ» για να μας εξηγήσει τι σημαίνει ολιστική αντιμετώπιση του προβλήματος της σπατάλης τροφίμων. Εστιάζει στη σημασία της παιδείας και χρησιμοποιεί λέξεις όπως «ευαισθητοποιούμε» και «νοιάζονται» για να τονίσει το θετικό έργο της οργάνωσης. Υποστηρίζει, δείχνοντας βέβαιη, πως μόνο μέσα από την παιδεία θ' αποκτήσουν τα παιδιά συμπόνοια για τους συνανθρώπους τους και θα τους βοηθήσουν μέσα απ' τον τρόπο ζωής τους. Λέει χαρακτηριστικά, «... αν τα παιδιά μάθουν από τώρα να βοηθάνε και να μην πετάνε φαγητό, όταν μεγαλώσουν θα νοιάζονται για τους άλλους και θα το δείχνουν μέσα από τις επιλογές τους». Αναφέρεται επίσης στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα με το δυναμικό σλόγκαν «Μπορούμε στο σχολείο», για να δώσει έμφαση στη σημασία της ενημέρωσης μέσα από το σχολείο. Χρησιμοποιεί συστηματικά το πρώτο πληθυντικό πρόσωπο για να τονίσει την προσωπική εμπλοκή της δικής της οικογένειας με αυτήν την ολιστική αντιμετώπιση. Χρησιμοποιεί το προσωπικό παράδειγμα της οικογένειάς της για να τονίσει πως πρέπει να μιλάμε στα παιδιά γι αυτό το θέμα και πως οι καλές συνήθειες αρχίζουν από την παιδική ηλικία. Τίποτα δεν πάει χαμένο, «... δεν πετάμε τίποτα...»!</p>	(10)

**Questions 4 and 8 (10 marks)**

For Questions 4 and 8, students' work is marked using the assessment criteria given in the grid below.

**The writer's craft mark grid**

Mark	Descriptor
0	No rewardable material.
1–2	<ul style="list-style-type: none"> <li>Basic explanation of how the writer creates effect through linguistic and structural techniques.</li> <li>The evidence selected is of limited relevance to the points being made.</li> </ul>
3–4	<ul style="list-style-type: none"> <li>Underdeveloped explanation of how the writer creates effect through linguistic and structural techniques, with ambiguity.</li> <li>The evidence selected is generally relevant to the points being made.</li> </ul>
5–6	<ul style="list-style-type: none"> <li>Clear explanation of how the writer creates effect through linguistic and structural techniques. There may be some areas of ambiguity but the overall response is clear.</li> <li>The evidence selected is relevant to the points being made.</li> </ul>
7–8	<ul style="list-style-type: none"> <li>Detailed explanation of how the writer creates effect through linguistic and structural techniques, with no ambiguity.</li> <li>The evidence selected fully supports the points being made.</li> </ul>
9–10	<ul style="list-style-type: none"> <li>Perceptive explanation and analysis of how the writer creates effect through linguistic and structural techniques.</li> <li>The evidence selected is precise and fully supports the points being made.</li> </ul>

Question number	Answer	Mark
5	Η ιστοσελίδα στοχεύει στο να δείξει στους καταναλωτές 10 τρόπους με τους οποίους μπορούν να συμβάλλουν στη μείωση της σπατάλης τροφίμων.	(1)

Question number	Answer	Mark
6	<p>Αν καταλήγουμε να πετάμε φαγητό, τότε είναι σαν να πετάμε τα λεφτά μας (1)</p> <p>«Παρόλο που μπορεί να είναι πιο φθηνά ανά γραμμάριο, συνολικά θα είναι πιο ακριβά αν τελικά πετάτε μεγάλη ποσότητα από αυτά το τρόφιμα». (1)</p>	(2)

Question number	Answer	Mark
<b>7(α)</b>	Το περιβάλλον ωφελείται αν, αντί να πετάμε τα τρόφιμα, τα κάνουμε λίπασμα για τα φυτά. (1) Επίσης, αν δεν τα πετάμε στα σκουπίδια βοηθάμε στη μείωση των αποβλήτων που βλάπτουν το περιβάλλον. (1)	<b>(4)</b>
<b>7(β)</b>	Με τα βλαβερά αέρια που εκπέμπουν: (1) «...και το μεθάνιο που εκπέμπουν δηλητηριάζει την ατμόσφαιρα». (1)	

Question number	Indicative content	Mark
<b>8</b>	<p>Suggested answer:</p> <p>Η ιστοσελίδα χρησιμοποιεί το δεύτερο πληθυντικό πρόσωπο της προστακτικής για να μεταθέσει την ευθύνη για την σπατάλη αλλά και τη λύση της στον καθένα από εμάς. Πολλά από τα παραδείγματα που δίνονται είναι οικεία, καθώς αφορούν μικρές καθημερινές συνήθειες όλων μας: π.χ. το ότι δεν αγοράζουμε λαχανικά που έχουν περίεργο σχήμα ή το ότι πετάμε τρόφιμα μόλις περάσει η ημερομηνία λήξης. Επίσης, τα στατιστικά στοιχεία που δίνονται τονίζουν πως οι συνήθειές μας δεν είναι αυτές που πρέπει. Λόγου χάρη, οι Έλληνες αποφεύγουν να πάρουν μαζί τους το φαγητό που περισσεύει όταν τρώνε έξω: «ΗΠΑ: 50%». Λέξεις όπως «δυστυχώς» ή «δηλητηριάζει» τονίζουν την ανάγκη μιας επείγουσας λύσης. Προτροπές όπως «Ακολουθώντας τις παραπάνω συμβουλές, γίνεστε αυτόματα πρότυπο και πρεσβευτής οικολογικής συμπεριφοράς και για άλλους συνανθρώπους σας, ειδικά για τα παιδιά σας» δείχνουν πως η οικολογική συνείδηση πρέπει να γίνεται πράξη.</p>	<b>(10)</b>



Question number	Indicative content	Mark
9	<p>Suggested answer:</p> <p>Στο πρώτο κείμενο, η κυρία Παπασταύρου απαντάει στις ερωτήσεις ενός δημοσιογράφου και μιλάει για το θέμα της εξοικονόμησης τροφίμων μέσα από την προσωπική της εμπειρία και τη δράση της οργάνωσής της. Μέσα από τη συνέντευξη μας μιλά με οικειότητα και λέει:</p> <p>«Ήμουν εθελόντρια στην Ελληνική Τράπεζα Τροφίμων, αλλά αισθανόμουν πως αυτό δεν έφτανε. Ήθελα να βοηθήσω περισσότερο και να βρω τη λύση στο πρόβλημα της πείνας».</p> <p>Στο δεύτερο κείμενο δεν ξέρουμε τίποτα για τον συγγραφέα ούτε για την εμπειρία του. Δίνονται δέκα κανόνες, ή δέκα εντολές θα μπορούσαμε να πούμε, που μέσω της προτακτικής παροτρύνουν τους καταναλωτές να υιοθετήσουν μια συγκεκριμένη συμπεριφορά:</p> <p>«Η προσπάθεια σχετικά με τη μείωση της σπατάλης φαγητού στην κοινωνία θα έχει καλύτερα αποτελέσματα, αν ο κάθε καταναλωτής ακολουθεί καθημερινά μερικά απλά βήματα».</p> <p>Επομένως, μια πρώτη διαφορά όσον αφορά το χειρισμό του θέματος έχει να κάνει με το είδος του κειμένου, το ύφος και τη «φωνή» του συγγραφέα: Προσωπικό και πιο άτυπο ύφος στο πρώτο κείμενο, μια συνέντευξη σε περιοδικό και πιο γενικό και τυπικό στο δεύτερο, μια ιστοσελίδα από τον ιστότοπο της οργάνωσης.</p> <p>Και τα δύο κείμενα υποστηρίζουν με την ίδια έμφαση την ανάγκη δράσης, μέσα από πράξεις αλλά και μέσα από την επιμόρφωση, για ν' αλλάξουν πολλές από τις αρνητικές και επιβλαβείς για το περιβάλλον συνήθειες. Το υποστηρίζουν αυτό με διαφορετικό τρόπο. Η κυρία Παπασταύρου μας δίνει συγκεκριμένα παραδείγματα από αυτά που είδε:</p> <p>«Μεγάλες εταιρείες έκαναν δεξιώσεις και στο τέλος πετούσαν στα σκουπίδια ολόκληρες πιατέλες με φαγητό»!</p> <p>Η ιστοσελίδα μας δίνει στοιχεία και παραδείγματα που επίσης δείχνουν κακές συνήθειες καταναλωτών στην Ελλάδα και στον κόσμο, αλλά μ' ένα γενικό τρόπο, χωρίς την αίσθηση του αυτόπτη μάρτυρα: «Πολλά φρούτα και λαχανικά πετιούνται επειδή δεν έχουν το «σωστό» μέγεθος, σχήμα ή χρώμα»!</p> <p>Επίσης, σε αντίθεση με την κυρία Παπασταύρου, η οποία χρησιμοποιεί το</p>	



	<p>πρώτο ενικό και πληθυντικό για να δώσει παραδείγματα σωστής συμπεριφοράς, «έχουμε σώσει πάνω από 9.000.000 μερίδες φαγητού», «δεν σταματάμε στο να σώζουμε», «δεν πετάμε τίποτα», οι συγγραφείς της ιστοσελίδας παροτρύνουν πολύ ανοιχτά τους καταναλωτές να μην υιοθετούν λάθος συμπεριφορά, χρησιμοποιώντας το απαγορευτικό «Μην»: «Μην υποκύψετε σε διαφημίσεις», «Μην τις ακολουθείτε τυφλά», «μην ντρέπεστε να ζητήσετε» κ.λπ.</p> <p>Τέλος, και τα δυο κείμενα υποστηρίζουν την ανάγκη του να δίνει ο κάθε καταναλωτής το σωστό παράδειγμα μέσα από τον τρόπο που ζει. Και τα δύο κείμενα δείχνουν τη σημασία του να μαθαίνουν από νωρίς τα παιδιά αυτή τη συμπεριφορά, είτε μέσα από συζητήσεις είτε βλέποντας τους μεγάλους να φέρονται σωστά. Η κυρία Παπασταύρου μιλάει για τον τρόπο που διδάσκει στα δικά της παιδιά τι να κάνουν με το φαγητό που περισσεύει, «Μιλώ στα δικά μου παιδιά γι αυτό το θέμα με πολύ πρακτικό τρόπο», ενώ οι συγγραφείς της ιστοσελίδας προειδοποιούν πως «Τα παιδιά μαθαίνουν το σωστό ακούγοντας αλλά και παρακολουθώντας αυτά που γίνονται γύρω τους».</p>	<b>(15)</b>
--	----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	-------------

**Question 9 (15 marks)**

For Question 9, students' work is marked using the assessment criteria given in the grid below.

**Comparative response mark grid**

Mark	Descriptor
0	No rewardable material.
1–3	<ul style="list-style-type: none"> <li>The response demonstrates a basic comparison between the texts.</li> <li>Basic explanation of writers' ideas.</li> <li>The evidence selected is of limited relevance to the points being made.</li> </ul>
4–6	<ul style="list-style-type: none"> <li>The response considers obvious comparisons between the texts.</li> <li>Underdeveloped explanation of writers' ideas and how they are conveyed using linguistic and structural techniques, with ambiguity.</li> <li>The evidence selected is generally relevant to the points being made.</li> </ul>
7–9	<ul style="list-style-type: none"> <li>The response considers a range of comparisons between the texts.</li> <li>Clear explanation of both writers' ideas and how they are conveyed using linguistic and structural techniques. There may be some areas of ambiguity but the overall response is clear.</li> <li>The evidence selected from both texts is relevant to the points being made.</li> </ul>
10–12	<ul style="list-style-type: none"> <li>The response considers a wide range of comparisons between the texts.</li> <li>Detailed explanation of both writers' ideas and how they are conveyed using linguistic and structural techniques, with no ambiguity.</li> <li>The evidence selected from both texts fully supports the points being made.</li> </ul>
13–15	<ul style="list-style-type: none"> <li>The response considers perceptive comparisons between the texts.</li> <li>Analysis of both writers' ideas and how they are conveyed using linguistic and structural techniques.</li> <li>The evidence selected is balanced across both texts, is precise and fully supports the points being made.</li> </ul>

Question number	Answer	Mark
10	<p>Award 1 mark for each main point identified.</p> <p>Πρώτον, ο συγγραφέας επισημαίνει πως η τουριστική κίνηση στην Ελλάδα είναι καλύτερη από πέρσι. Σύμφωνα με εκπροσώπους τριών ταξιδιωτικών ομίλων, τα ελληνικά νησιά εξακολουθούν να είναι δημοφιλείς προορισμοί. Η Ελλάδα είναι μέσα στη λίστα των τριών πρώτων χωρών που προτιμούν τουρίστες από το Ηνωμένο Βασίλειο και τη Γερμανία. (1)</p> <p>Δεύτερον, παρά τις αρνητικές προβλέψεις λόγω της προσφυγικής κρίσης, φαίνεται πως οι τουρίστες δεν επηρεάστηκαν από αυτήν και συνεχίζουν να επισκέπτονται τη χώρα. (1)</p> <p>Το τρίτο σημείο που θίγει ο συγγραφέας το οποίο επίσης σχετίζεται με αρνητικές προβλέψεις, αφορά στην πρόσφατη αύξηση του ΦΠΑ. Αυτή δεν επηρέασε τον τουρισμό, καθώς οι επισκέπτες μάλλον δεν νοιάζονται για τη μικρή άνοδο των τιμών. (1)</p> <p>Το τέταρτο πράγμα που επισημαίνει ο συγγραφέας για να εξηγήσει την αύξηση του τουρισμού έχει να κάνει με την αίσθηση ασφάλειας στην Ελλάδα, καθώς η χώρα, αντίθετα με άλλες δεν χτυπήθηκε από τρομοκρατικές επιθέσεις. (1)</p> <p>Award 2 marks for quality of writing:</p> <p>2 marks for writing clearly and effectively:  0 = ambiguous and/or direct copying from the text  1 = some ambiguity but communication is generally successful  2 = no ambiguity, communication is clearly effective</p>	(6)

Question number	Answer	Mark
11	<p>Suggested answers:</p> <p>(α) Απορούσα και θύμωνα πολύ μ' αυτά που έβλεπα. (ένιωθα)  <i>Ένιωθα απορία και θυμό μ' αυτά που έβλεπα.</i>  (1)</p> <p>(β) Σπαταλάνε μόνο τα καταστήματα φαγητό; (ευθύνονται)  <i>Ευθύνονται μόνο τα καταστήματα για τη σπατάλη του φαγητού;</i>  (1)</p> <p>(γ) Στην πράξη, η οργάνωση έχει πολλές δραστηριότητες .  (δραστηριοποιείται)  <i>Στην πράξη, η οργάνωση δραστηριοποιείται σε πολλούς τομείς.</i>  (1)</p> <p>(δ) Ο λόγος για τον οποίο πετιούνται πολλά φρούτα και λαχανικά είναι επειδή δεν έχουν το «σωστό» μέγεθος, σχήμα ή χρώμα.  (φταίνε)  <i>Το «λάθος» μέγεθος, σχήμα ή χρώμα φταίνε για το ότι πολλά φρούτα και λαχανικά πετιούνται.</i>  (1)</p> <p>(ε) Μάθετε πότε στα αλήθεια «χαλάει» το φαγητό. (ημερομηνία λήξης)  <i>Μάθετε την αληθινή ημερομηνία λήξης του φαγητού.</i>  (1)</p> <p>(στ) Χρησιμοποιώντας τα υπολείμματα τροφών για λίπασμα, μπορείτε να ανακυκλώσετε τα θρεπτικά συστατικά τους. (αν)  <i>Αν χρησιμοποιείτε τα υπολείμματα τροφών για λίπασμα, ανακυκλώνετε τα θρεπτικά συστατικά τους.</i>  (1)</p> <p>(ζ) Τα παιδιά μαθαίνουν το σωστό ακούγοντας αλλά και παρακολουθώντας τα καλά που γίνονται γύρω τους. (όταν)  <i>Όταν τα παιδιά ακούν και παρακολουθούν τα καλά που γίνονται γύρω τους, μαθαίνουν το σωστό.</i>  (1)</p>	

	<p>(η) Αυτοί που προέβλεπαν δραματική μείωση των κρατήσεων προς την Ελλάδα λόγω της προσφυγικής κρίσης και της αύξησης του ΦΠΑ, δεν φαίνεται να επιβεβαιώνονται. (η πρόβλεψη)</p> <p><i>Δεν φαίνεται να επιβεβαιώνεται η πρόβλεψη δραματικών μειώσεων των κρατήσεων προς την Ελλάδα λόγω της προσφυγικής κρίσης και της αύξησης του ΦΠΑ.</i></p> <p>(1)</p> <p>(θ) Δημοφιλέστεροι ελληνικοί προορισμοί για πολλούς τουρίστες από το Ηνωμένο Βασίλειο η Κρήτη, η Ρόδος, η Κως και η Κέρκυρα. (ξεχωρίζουν)</p> <p><i>Η Κρήτη, η Ρόδος, η Κως και η Κέρκυρα ξεχωρίζουν ως οι δημοφιλέστεροι ελληνικοί προορισμοί για πολλούς τουρίστες από το Ηνωμένο Βασίλειο.</i></p> <p>(1)</p> <p>(ι) Ταυτόχρονα, η αύξηση του ΦΠΑ δεν επέδρασε αρνητικά στον τουρισμό... (η επίδραση)</p> <p><i>Ταυτόχρονα, η επίδραση της αύξησης του ΦΠΑ δεν ήταν αρνητική για τον τουρισμό...</i></p> <p>(1)</p>	<b>(10)</b>
--	---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	-------------

Question number	Answer	Mark
<b>12</b>	<p>(α) πραγματοποιήθηκε</p> <p>(β) δίνουν</p> <p>(γ) συναντήθηκαν</p> <p>(δ) αποθεώθηκαν</p> <p>(ε) χάρισε</p> <p>(στ) απολαύσει</p> <p>(ζ) καθήλωσε</p> <p>(η) εμφανίστηκαν</p> <p>(θ) ξεσηκώθηκε</p> <p>(ι) έλειψαν</p>	<b>(10)</b>